M?n, bir m??llim olaraq t?l?b?l?riml? birlikd? vaxta??r? L?tif K?rimov ad?na Az?rbaycan Xal?as? v? Xalq T?tbiqi S?n?ti D?vl?t Muzeyin? ekskurs edirik. Burada Az?rbaycan?n m?xt?lif b?lg?l?rind? v? m?xt?lif d?vrl?rd? toxunmu? q?dim milli xal?alar?m?z, h?m?inin xal?a?? r?ssam L?tif K?rimovun eskizl?ri ?sas?nda toxunmu? m?asir xal?alar tama?a??n? ?fsan?vi r?ngl?r v? g?z?llikl?r d?nyas?na apar?r.

Milli xal?alar?m?zda n?n?l?rimizin dem?k ist?diyi fikirl?r m?xt?lif i?ar?l?rl? - daha do?rusu m?i??t ??yalar?n?n, n?bati ornamentl?rin, heyvanlar?n v? qu?lar?n stiliz? olunmu? t?svirl?ri il? biz? ?atd?r?lm??d?r. Bu t?svirl?rin h?r biri m?na k?sb edir. M?s?l?n: Buta – od r?mzi, ?jdaha – q?bil?, toplum r?mzi, at - d?y?? r?mzi, qu? is? s?lh v? xo?b?xtlik r?mzidir.

12.05.-20.07.2012-ci il tarixl?rind? muzeyimizd? Rusiya Federasiyas?n?n ?m?kdar R?ssam?, s?n?t??nasl?q namiz?di, Rusiya ?nc?s?n?t Akademiyas?n?n m?xbir ?zv? ?qor Burqanovun “M?asir xal?a” s?rgisi n?mayi? etdirildi.

S?rgid? r?ssam?n eskizl?ri ?sas?nda Az?rbaycan xal?a?? ustalar?n?n toxudu?u xal?alar s?rgil?ndi. S?rgid?ki xal?alar?n dem?k olar ki, h?r birind? g?y r?ngli qu? obraz? m?vcuddur. M??llifin ?z?n?n dediyi kimi, -“m?n xal?alar?mda tez-tez xo?b?xtlik qu?u obraz?ndan istifad? etmi??m”.

Bel?likl?, muzeyimizd? klassik milli xal?alar?m?zla yanbayan yana?? qu? r?mzli m?asir xal?alar?n m?vcudlu?u az?rbaycan seyredicisi ???n heyr?tamiz v? maraql?d?r.
Hesab edir?m ki, qloballa?ma d?vr?nd? bel? bir s?rginin lab?dl?y? m?d?niyy?tl?rin sintezinin parlaq t?zah?r?d?r. R?ssam?n ?mumb???ri t?f?kk?r?nd?n s?z?l?b g?l?n parlaq obrazlar az?rbaycan xal?alar?nda insana sevinc b?x? ed?n n??m?y? ?evrilmi?dir. Muzeyd? ?qor Burqanovun “Q?z” (2001), “?l” (2004), “G?n??in do?u?u” (2004), “Burul?an” (2004), “Planetl?rin cazib?si” (2005), “Qu?” (2006), “Qu?lar” (2006), “M?nz?r?” (2008), “Moskva” (2009), “Dal?a” (2011) adl? ?s?rl?ri s?rgil?nmi?dir.

Bu xal?alara n?z?r sald?qda r?ssam?n y?ks?k pe??karl?qla, geni? fantaziya il? qurdu?u kompozisiyalar, parlaq obrazlar, ?lvan kolorit, r?ngl?rin qar??l?ql? m?t?nasibliyi tama?a??n? ?fsan?vi na??llar d?nyas?na apar?r. Bu xal?alar?n h?r birin? hopan g?y r?ngli “xo?b?xtlik qu?u” is? ?z azad u?u?u il? m?asir insan? maddi d?nyadan, r?ngl?rin h?km s?rd?y? safla?m?? xo?b?xt d?nyaya apar?r.

?qor Burqanovun m??llifliyi il? s?rgil?n?n xal?alar?n r?ng koloritind?, g?y qur?a??n?n dem?k olar ki, b?t?n r?ngl?ri v? ?alarlar? istifad? edilmi?dir. H?m?inin, bu xal?alar?n h?r birind? g?y r?ng hegemonluq t??kil edir. R?ssam?n dili il? des?k: – “G?y r?ng xo?b?xtlik qu?unun p?rvaz etdiyi azad s?man?n r?ngidir”.

Bildiyimiz kimi, h?r bir r?ngin insana ?z?n? m?xsus emosional t?siri var. M?s?l?n: q?rm?z? r?ng tama?a??ya dinamiklik, f?all?q v? sevinc verdiyi kimi, g?y v? mavi r?ng sakitlik, ?minlik v? t?mizlik verir. ?qor Burqanov kimi pe??kar r?ssam da s?zs?z ki, bu r?ngl?rin dili il? tama?a??ya ?ox s?z dey? bilmi? v? fikrini ?atd?ra bilmi?dir.
Bel?likl?, ?qor Burqanovun “M?asir xal?a” adl? s?rgisin? baxd?qca, onun y?ks?k pe??karl???na, insan? ba??n? qald?r?b tez-tez g?y? baxaraq fikirl??m?y? vadar ed?n, d?rin m?na k?sb ed?n ?s?rl?rin? heyran olursan.

M?n, bir seyredici olaraq, r?ssam?n b?zi ?s?rl?rind? do?ma diyar?m?z?n m?nz?r?l?rini g?r?r?m. M?s?l?n: r?ssam?n 2008-ci ild? yaratd??? “M?nz?r?” ?s?rind? ilm?l?r? hopmu? buludlar, d?niz ?z?rind? u?an qu?lar, d?nizd? ?z?n bal?qlar, sahild? q?rm?z? tonda a?aclar – b?t?n bu t?svirl?r Ab?eron m?nz?r?l?rini, do?ma X?z?rimizi, sar?mt?l r?ngl?rl? g?st?rilmi? q?z?l? nar?n qumlar?, q?rm?z? r?ngli g?l a?m?? nar a?aclar?n? xat?rlad?r.

R?ssam?n qeyri-maddi m?d?ni irsimiz? m?raci?ti bizi sevindirir. M?n bir az?rbaycan tama?a??s? kimi h?tta bu xal?alarda ?z?m? bir yax?nl?q v? do?mal?q hiss etdim. Q?rara g?ldim ki, r?ssam?n yarad?c?l??? il? yax?ndan tan?? olum.

Burqanov ?qor Aleksandrovi? 1973-c? ild? Moskva ??h?r?ind? heyk?ltara? ail?sind? anadan olmu?dur. Atas? Aleksandr Nikolayevi? Burqanov hal-haz?rda Rusiya Federasiyas?n?n Xalq

R?ssam?, Rusiya ?nc?s?n?t Akademiyas?n?n Professorudur. O, “Burqanov Evi” Moskva D?vl?t Muzeyinin t?m?lini qoymu? v? inki?af?na nail olmu?dur. Muzeyd? ?qor Burqanovun da heyk?l kompozisiyalar? s?rgil?nir. Muzeyin qar??s?nda r?ssam?n “Q?z v? qu?” heyk?l kompozisiyas? yerl??dirilmi?dir.
?qor Burqanov yarad?c?l???na ilk olaraq heyk?ltara? kimi ba?lam??d?r. Hal-haz?rda o heyk?ltara?, r?ngkar, qrafika, foto v? dizayn sah?sind?, n?hay?t xal?a?? r?ssam kimi f?aliyy?t g?st?rir v? tan?n?r.

?qor Burqanov “G?y Xo?b?xtlik Qu?u” aksiyas?n?n m??llifi kimi 1999-cu ild? “Moskva M?kafat? Laureat?” ad?na layiq g?r?lm??d?r. R?ssam?n yaratd??? (heyk?l olaraq) “G?y Qu?” simvolu Rusiyan?n v? Avropan?n bir ?ox ??h?rl?rind? b?dii memarl?q tikilil?rin interyer v? eksteryerl?rini b?z?yir.

?qor Burqanov yeni n?slin n?may?nd?sidir. Onun yarad?c?l?q diapozonu geni? v? ?ox?ax?lidir. O, bir novator r?ssam olaraq inc?s?n?tin m?xt?lif qollar?n?n sintezind?n y?ks?k pe??karl?qla qeyri-adi ?s?rl?r yarad?r. R?ssam?n fantaziyas? h?dudsuzdur. O, inc?s?n?t? yeni-yeni materiallar v? c?r?yanlar g?tirir.

?qor Burqanov “Портрет в скульптуре» (“Portret v skulpture”) kitab?n?n m??llifidir. Burada o, ba?layan heyk?ltara?lara insan ba??n?n m?rm?r v? b?r?ncd?n haz?rlanma m?rh?l?sini ba?lan??cdan sonuna kimi ?yr?dir.

S?n?tkar?n bir ?ox ?s?rl?ri, o c?ml?d?n. “Ana” (heyk?l portret), “?l” (hakimiyy?t), “?n??” (?l, d?smal, v? dodaq kompozisiyas?), “G?y Qu?” (Rus ?sg?rinin xatir?sin? abid?), “Planetl?rin v?ziyy?ti” (ya?l? boya) v? s. Moskva Klassik v? M?asir ?nc?s?n?t Muzeyind? s?rgil?nir.

?qor Burqanov ?z?n? m?asir d?vr?n t?la??ndan yorulmu? insanlara tutaraq deyir: “T?bi?ti, s?man?, havan?, ??m?nliyi sevin, u?aqlar? v? bir-birinizi sevin. “Xo?b?xtlik qu?una” v? g?l?c?y? inan?n.”

N?hay?t qeyd etm?k ist?yir?m ki, ?qor Burqanov art?q bir ne?? ildir ki, Az?rbaycan xal?a??lar? il? birg? i?l?yir. Onun eskizl?ri ?sas?nda bacar?ql? xal?a??lar?m?z?n ?li il? toxunan xal?alar ah?ngdar bir s?n?t ?s?rin? ?evrilir. Bu ?s?rl?r ?qor Burqanov t?r?find?n Rusiya R?ssaml?q Akademiyas?nda s?rgil?nmi? v? n?may?? etdirilmi?dir.
Arzu edir?m ki, bu kimi ?s?rl?r bizim g?nc r?ssamlar ???n ?rn?k olaraq, onlar? inc?s?n?td? yenilikl?r d?nyas?na istiqam?tl?ndirsin.
Sonda ?qor Burqanova yeni-yeni yarad?c?l?q nailliy?tl?ri arzu edir?m v? g?man edir?m ki, bu s?rgi son olmayacaq, r?ssam bizi yeni safl??? q?d?r sevindirici v? heyr?tamiz yeni ?s?rl?ri il? sevindir?c?k.

?d?biyyat:

1. Az?rbaycan Respublikas? M?d?niyy?t v? Turizm Nazirliyi: “?qor Burqanov. M?asir xal?a”. Bak?, 2012.
2. Moskva D?vl?t Muzeyi. “Burqanovlar evi”. ?qor Burqanov. Moskva, 2002. (rus dilind?) .
3. ?qor Burqanov: Heyk?lta?l?qda portret. Ba?layanlara m?sl?h?tl?r. Moskva, 2005.

?m?dova S?xav?t M?mm?d q?z?
Bak? ?dar?etm? v? Texnologiya Kollecinin m??llimi.

"XO?B?XTLIK QU?U" XAL?ALARDA.

X?las?.
2012-ci ilin iyul ay?nda Az?rbaycan Xal?as? v? Xalq T?tbiqi S?n?ti D?vl?t Muzeyind? Rusiya Federasiyas?n?n ?m?kdar R?ssam?, S?n?t??nasl?q namiz?di, Rusiya ?nc?s?n?t Akademiyas?n?n m?xbir ?zv? ?qor Burqanovun "M?asir xal?a" s?rgisi n?mayi? etdirildi. S?rgid? r?ssam?n eskizl?ri ?sas?nda Az?rbaycan xal?a?? ustalar?n?n toxudu?u xal?alar s?rgil?ndi. S?rgid?ki xal?alar?n dem?k olar ki, h?r birind? g?y r?ngli qu? obraz? m?vcuddur. ?qor Burqanov ?z?n? m?asir d?vr?n t?la??ndan yorulmu? insanlara tutaraq deyir: "T?bi?ti, s?man?, havan?, ??m?nliyi sevin, u?aqlar? v? bir-birinizi sevin. "Xo?b?xtlik qu?una" v? g?l?c?y? inan?n".

T?rc?meyi-hal

M?n, ?m?dova S?xav?t M?mm?d q?z? 1948-ci il aprelin 7-d? Bak? ??h?rind? ziyal? ail?sind? anadan olmu?am. Orta t?hsilimi Bak? ??h?rind? m?v?ff?qiyy?tl? ba?a vurduqdan sonra 1966-c? ild? Az?rbaycan Politexnik ?nstitutuna daxil olmu?am. 1972-ci ild? h?min ?nstitutu "Memarl?q" ixtisas? ?zr? bitirmi??m.

H?min ild?n g?nd?ri?l? SSR? Moskva "ЦЕНТРСОЮЗ ПРОЕКТ" adl? layih? ?nstitutunun Respublika filial?nda memar-m?h?ndis v?zif?sind? i?? ba?lam??am.

1974-c? ild? ail? v?ziyy?ti il? ?laq?dar ?z xahi?iml? i?d?n azad olmu?am.

1976-c? ild?n yenid?n i?? qay?daraq m??llimlik f?aliyy?tim? ba?lam??am. 1976-77-ci ill?rd? Az?rbaycan ?n?aat Texnikumunda m??llim kimi ?al??m??am.

1977-ci ild?n b?ri Bak? Y?ng?l S?naye Texnikumunda, hal-haz?rda is? Bak? ?dar?etm? v? Texnologiya Kollecind? ?xtisas r?smi v? b?dii qrafika, R?ngkarl?q, Geyimin kompozisiyas? ixtisaslar? ?zr? m??llim v?zif?sind? ?al???ram.

1983-c? ild? g?nd?ri?l? Moskva Texnoogiya v? T?tbiqi ?nc?s?n?t ?nstitutunda ?? ayl?q ?xtisasla?ma kursu ke?mi??m.

1972-ci ild? ail? h?yat? qurmu?am. ?ki ?vlad?m- bir o?lum, bir q?z?m var.

H?yat yolda??m Miralayev Abbas Teymur o?lu memar idi. 2001-ci ild? v?fat etmi?dir.